

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond
Muusika õppekava

Merili Kask

MÕTTERÄNNAK

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: Villu Talsi, MA
Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia lektor

Viljandi 2023

Resüme

Käesolev töö on loov-praktilise lõputöö “**Mõtterännak**” kirjalik osa.. Töö on jaotatud kolmeks suuremaks peatükiks, millest esimeses osas olen kirjeldanud oma muusikalist teekonda nii enne Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiasse sisse astumist, kui ka selle ajal. Teises osas tutvustan diplomikontserti konseptsiooni ja repertuaari ning kolmandas osas räägin ettevalmistusprotsessist ja tänan inimesi, kes on olnud osaks minu muusikalise imago kujunemisel.

Võtmesõnad: torupill, TÜVKA, Abja, pärimusmuusika, mõtterännak, diplomikontsert

Abstract

This work is the written part of the creative-practical thesis "Mõtterännak". The work is divided into three major chapters, in the first part of which I have described my musical journey both before entering the Viljandi Culture Academy and during it. In the second part, I introduce the concept and repertoire of the diploma concert, and in the third part, I talk about the preparation process and thank the important people.

Key words: bagpipe, TÜVKA, Abja, traditional music, thought journey, diploma concert

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Muusikaline teekond	4
1.1 Muusikalise teekonna algus.....	4
1.2 Õpingud Viljandi Kultuuriakadeemias.....	5
2. Diplomikontserdi “Mötterännak” repertuaar	8
2.1 “Hellebore”.....	10
2.2. “Jalaja labajalad”.....	11
2.3 “Muiñeirad”.....	13
2.4 “Polkad”.....	14
2.5 “Kallimale”.....	15
2.6 “Saajalaul”.....	16
2.7 “Mötterännak”.....	17
3. Ettevalmistusperiood ja tänusõnad	19
Kokkuvõte	21
Kasutatud allikad	22
Lisad	23
Summary	31

Sissejuhatus

Käesolev töö on kirjalik osa minu diplomikontserdile “Mõtterännak”. Töös võtan kokku oma senise muusikalise teekonna, tutvustan kontserdi kontseptsiooni ja kava ülesehitust ning avalikustan muusikud, kellega koos astun lavale.

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa koosneb kolmest osast. Esimene osa on jaotatud kaheks. Esimeses pooles räägin, kuidas jõudsin muusikani, kes on olnud minu suurimad mõjutajad, millistesse koosseisudesse kuulusin ja millist muusikalist haridust sain enne Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiasse (TÜVKA) astumist. Esimese osa teises pooles annan põgusa ülevaate sellest, kuidas möödusid kultuuriakadeemia aastad ning millised olid minu jaoks tähtsaimad ained kultuuriakadeemiast. Iga muusikalise eluperioodi lõppu olen teinud kokkuvõtte kirjeldamiseks, mis on minu arvates tähtsaim, mille antud perioodist kaasa olen võtnud.

Teises osas selgitan kontserdi kontseptsioon ning tutvustan kava. Iga lugu on eriilmeline ja tutvustab erinevat seika minu elust. Selgitan, millal ja kelle järgi olen valitud lood õppinud ning põhjendan, miks said just need lood valituks minu lõpukavasse, samuti lisan tabelina ka igast loost seade. Lõputöö lisasse paigutan noodid ning sõnad valitud lugudest.

Kolmandas osas kirjeldan ettevalmistusprotsessi. Kirjeldan, millal alustasin kava koostamisega, kuidas said valituks muusikud, kellega lava jagan ning samuti tänan kõiki, kes on olnud mulle toeks nii lõputöö kirjutamise teekonnal kui ka kogu senise muusikalise teekonna kujunemisel.

1. Muusikaline teekond

1.1 Muusikalise teekonna algus

Oma muusikalise teekonna alguse juures võlgnen suure tänu oma perekonnale. Nimelt juba päris väikesest peale kuulsin, kuidas vanemad vennad laulsid Dagö, Jääääre või Terminaatori laule ja mängisid kitarriga saateks. Samuti kõrvetasid ise plaate, et neid pärast pleierist põllutöö kõrvale kuulata. Ükski perekondlik pidustus ei lõppenud ega lõppe siiani ilma laulu ja pillimänguta. Meie perekonnas on muusika olnud alati üheks elu osaks. Enne kooli minekut ei arvanud isegi, et mõnes perekonnas ei laulda ega mängita pilli. Lapsepõlves kuulnud laulud kujundasid suuresti minu muusikamaitset. Praegugi on lemmikuteks artistideks just lauljad, kes saadavad end akustilisel kitarril ning samuti ise laulusid kirjutades kipuvad need olema muusikalises mõttes vendade lauldud laulude sarnased.

Algkooli minnes hakkasin esimesest klassist alates käima laulukoorides. Abja Gümnaasiumi muusikaõpetajate Siirius Sikka ning Kadi Kase juhendamisel võtsin osa mitmetest konkurssidest ning muusikalistest projektidest, mis samuti panid mind mõistma kui väga ma muusikat armastan. Koorilaulude laulmisest olen saanud kaasa võime luua ilma suurema vaevata lauludele ja lugudele teisi ja kolmandaid hääli. Ilma igasuguse teoreetilise mõtlemiseta tulevad need häälid automaatselt.

Kuna minu vanemad õed ja vennad käisid muusikakoolis, siis tahtsin ikka nende moodi olla ning samuti mingit pilli õppida. Minu unistuste instrumendiks oli viiul, kuid kodu muusikakoolis ei olnud võimalik seda õppida, seega ema arvas, et lähedaseim instrument oleks sellele flööti. Nii läksingi üheksa-aastaselt Abja muusikakooli flööti õppima. Kuna olen alati olnud teistest pikem, siis anti koheselt kätte ristflööti. Erialaõpetaja oli Helmi Värk, kes pani mind kohe ka suuremate tüdrukutega koos flöödiansambliisse, see tekitas aukartust ning utsitas palju rohkem harjutama. Muusikakool on andnud mulle hea muusikateoreetilise mõtlemise ning noodist lugemise oskuse.

Muusikakooli aastate jooksul kuulsin järgnevasse koosseisudesse: Abja Accordion Bänd, Liivimaa Noorteorkester, Baltic Tremolo. Esimesed kaks Valdo Värgi juhendamisel. Teistega koos mängimine muutis pillimängu tunduvalt põnevamaks. Käisime ka välisreisidel nii naaberriikides kui kaugemal. Eredamalt on mees kontserdid Prahast, Peterburis ja San Sebastianis. Nii Liivimaa Noorteorkester kui Baltic Tremolo olid rahvusvahelised koosseisud,

mis andsid juba noorena välismaa muusikutega suhtlemise kogemuse. Kogu õpe Abja Muusikakoolis oli klassikaline ning ka koosseisudes mängisime klassikalist muusikat.

2013. aasta algul tuli Kristel Kutseri juhendamisel Apja torupilliring. Mõtlesime vanemate õdede ja vennaga vaadata, mida see endast kujutab ning meile hakkas koheselt meeldima. Selles ringis õppisime esmakordselt lugusid kuulmise järgi. Mõistsin siis, et kuulmise järgi õpitud lood sööbivad tunduvalt kiiremini mällu kui noodi järgi õpitud. Noodist mängides on väga raske hiljem sellest paberist lahti saada, kuna sellele toetuda on ääretult mugav. Küll aga kui kohe kuulmise järgi õppida, ei oska noodist puudust tunda. Pärast aastat torupilliõpinguid läksime Viljandisse torupilli ja karmoska laagrisse, mis on mul eredalt meeles. Kui varem olin muusikat vaid õpetajate juhendamisel õppinud, siis nüüd õpetasid laagriõhtuil üksteisele lugusid ka noored laagrilised, mis tekitas tunde, et pilli mängimine saab olla ka lõbus vabaaja veetmise võimalus Aastal 2016, mil olin vaid 17-aastane, pakuti mulle, kui järjepüsivale õppurile sellesama torupilliringi juhendaja kohta. Olin koheselt nõus. Praegu tagasi mõeldes saan aru, et minu enda tase ei olnud just kiita, aga läbi selle kogemuse sain aru, et mulle meeldib väga õpetada. Ühtlasi teadsin ka, et tahan oma tulevasel ülikooli valikul keskenduda just muusikale. Kuigi lähedased ütlesid, et muusika peaks olema pigem hobi ning kõik vanemad vennad-õed olid ülikooli arhitektideks või insenerideks õppima läinud, siis mulle tundus ideaalne teenida elatist just selle sama hobi kaudu.

1.2 Õpingud Viljandi Kultuuriakadeemias

Juba gümnaasiumisse minnes teadsin, et tahan pärimusmuusikat õppima tulla just Viljandisse, kuna leidsin ja leian siiani, et folgi pealinn on selleks parim koht. Rolli mängis ka tõsiasi, et minu vanemate kodu on Viljandi lähedal..

Põhipilliks said nii flööt kui torupill. Esimesel aastal oli flöödi õppejõuks Merike Paberits. Esimene flööditund oli pisut ehmatav, kuna juba esimeses tunnis võttis õpetaja ära mu pilli klahvide küljes olevad plastikust nupud, ilma milleta ei olnud ma varem mänginud. Järgmised nädalad möödusid flöödist uuesti heli kättesaamisele. Pärast seda hakkasime õppima tantsumaja lugusid ning lihtsamatel lugudel varieerimist. Teisel semestril tutvustas Paberits mulle erinevaid eesti ja välismaa ansambleid, kus soleerisid flöödimängijad ning palus mul välja valida paar lugu, mille noodistasin täpselt kuulmise järgi ning õppisin pärast selgeks. See oli väga põnev ning õpetas kuulama peensusi. Pärast seda hakkasin teadlikumalt kuulama ja analüüsima pärimusmuusikat.

Teisel aastal sai flöödiõppejõuks Cätlin Mägi. Siis algas kõik jälle justkui otsast peale. Minu flöödi hoiak oli vale, mis mõjutas ka tooni. Samuti hakkas flööti mängides huul värisema. Keskendusime pikalt ainult nende murede parandamisele, kuid täielikult rahul ei ole siiani. Flöödi toon on ka peamine põhjus, miks ma selle instrumendiga diplomikontserdil ei esine. Tunnen, et kui peaksin kontserdil flöödiga lavale minema, siis tunne, et ma ei ole selles enese jaoks piisavalt hea tekitaks minus liigset ärevust kogu kontserdi vältel ning alandaks ka teiste lugude mängimise sooritusvõimet. Siiski olen võtnud eesmärgiks flöödi tooniga tegeleda. Hispaania õpingute ajal sain paar eratundi klassikalise flöödi õppejõult, kes jagas nippe ning häid õppematerjale, mille abil on võimalik tooni parandada. Piisavate tulemusteni jõudmiseks on vaja aga rohkem aega.

Küll aga on kromaatilise pilli olemasolu andnud palju juurde. Kolmandal aastal oli minu flöödiõppejõud Marko Mägi ning keskendusime improviseerimisele. Flöödil improviseerides on kordades rohkem võimalusi kui torupillil. Samuti on tunduvalt toredam mängida ansamblites ja pillikooris, kuna puuduvad helistikulised piirangud. Seega ei ole ma flööti päris nurka visanud, kuid soolomängu koha pealt hoian praegu pigem tagaplaanile. Torupilli õppejõuks oli kõikide TÜVKAs õpitud aastate vältel Cätlin Mägi. Esimesel aastal õppisime peamiselt tantsumaja lugusid, teisel aastal keskendusime vanade torupillimängijate jäljendamisele ning kolmandal aastal olid mul vabamad käed ning sain ise lugusid valida, nii Eestist kui välismaalt.

Tunnen, et olen torupilli mängus teinud nende aastatega uskumatult suure hüppe. Kooli tulles ei osanud ma isegi pilli iseseisvalt häälestada. Ei olnud mänginud üheski helistikus peale G-duuri või e-molli. Samuti ei osanud seda instrumenti noodist mängida. Nüüd saan selle kõigega aga edukalt hakkama ning tunnen end laval enesekindlalt.

Kui rääkida ka teistest õppeainetest peale põhipilli, siis tunnen, et väärtuslikemad on olnud ansambliaine koos Made kontseptsiooniga, mis õpetas meid erinevate instrumentidega koos mängima ning ise seadeid looma. Neid nippe olen hiljem kasutanud ka oma bändidele seadeid mõeldes ning samuti õpilastega tegeledes. Samuti on Made kontserdid andnud kogemust esineda kõrgema pinge all, kuna publikuks on siiski peamiselt kaastudengid ja õppejõud, kes oskavad pillimängu analüüsida.

Olulised on olnud rahvalaulu ained, mille käigus saime teada, kust võib kõige edukamalt leida rahvalaule ning pillilugusid. Selles aines hakkasin väärtustama perepärimuse uurimist. Praegu elan vanaemaga koos ning uurin võimalikult palju - olen salvestanud temaga intervjuusid, kus ta räägib oma noorusest ning laulab laule, mis olid sel ajal

populaarsed. Ühtlasi kirjutan üles tema retsepte, et ükspäev sama hästi süüa teha ja üritan võimalikult palju säilitada, et tulevikus neid teadmisi oma lastelastele edasi anda.

Väga palju teadmisi olen saanud ka teooriatundidest ning lisapillidest nagu klaver, väikekannel, pikkvile ja parmupill. Täna olen ise muusikateooria ja -ajaloo õpetaja ning TÜVKA-s kogetud erinevad muusikateooria õpetamismeetodid võimaldavad mul tunnis teemasid mitme nurga alt avada. Muusikaajaloo tundides on õppekavas ka pillide tundmine ning see, et olen TÜVKA-s paljusid pärimuspille õppinud, annab võimaluse õpilastele pille päris elus katsuda ja kuulda.

Neljanda aasta esimesel semestril viibisin vahetusaastal Hispaania loodeosas Galicia piirkonnas Vigo linnas. Õppisin Vigo konservatooriumis galicia pärimusmuusikat. Põhiinstrumendiks oli galicia torupill, kuid mängisime sealset muusikat ka eesti pillil. Kuna ainekavas oli palju lisapille, siis tundsin, et ei saa millelegi piisavalt palju keskenduda ning enda põhipillid jäid sootuks tagaplaanile. Küll aga tõin Hispaaniast kaasa palju sealset repertuaari, millest osa esitan ka oma diplomikontserdil. Lisaks repertuaarile omandasin ka galicia pillile omast tehnikat, mida on mõningal määral võimalik rakendada ka eesti pillile. Hispaaniast tagasi tulles võtsin akadeemiast pool aastat õppeaja pikendust ning asusin tööle Abja Muusikakooli solfedžo - ja muusikaajaloo õpetajaks, kus ma ka praegu töötan.

Väärtuslikem, mis ma TÜVKA-st olen kaasa saanud on erialane areng, julgus nii esinemise kui ka suhtlemise osas, tutvused, mis on toonud mulle minu praegused töökohad ning oskus väärtustada esivanemate loomingut.

2. Diplomikontserdi “Mõtterännak” repertuaar

Oma mõtetega saame rännata igale poole. Saame liikuda geograafiliselt - koduriigist välismaale, linnast maale, töölt koju. Võime rännata riiki, kus oleme juba käinud, kuid samuti ka kohta, kuhu tahaksime minna ehk saame luua enda peas kujutlusi, milline see võiks olla.

Kuid saame rännata ka ajas - meenutada möödunud või edukalt viibida ka tulevikus. Käesolevas lõputöös rändame mõtetega aga läbi minu Kultuuriakadeemias veedetud ülikooliaastate. Viibime nii Eestis kui välismaal - kohtades kus olen päriselt käinud, kuid ka paikades, kuhu on jõudnud vaid minu mõtted.

Alustan Belgiast pärit looga, mida kuulsin esmakordselt Talve ETNO juhendajate koolitusel. Vahele mängin tantsulugusid nii Eestist kui välismaalt ning lõpetan kontserdi omaloomingulise lauluga, mida olen küpsetanud viie aasta vältel ning tunnen, et on nüüd esinemisküps. Laul on kontserdi nimilugu ehk kannab nime “Mõtterännak”.

Repertuaari valikul keskendusin lugudele, millele minu mõte nende Viljandis õpitud aastate jooksul enim püsima on jäänud. Tegemist on paladega, mida mulle endale kõige rohkem mängida meeldib. Alljärgnevas tabelis on välja toodud kontserdil esitusele tulevate lugude järjekord koos allikate ja esitajatega.

Tabel 1. Kontserdi kava

Pealkiri	Allikas	Esitajad ja instrumendid
“Hellebore”	Õpitud Naragonia kvarteti järgi (lisa nr1)	Merili Kask - torupill
“Jalaja labajalad”	Õpitud Hindrek Jalaja (sünd 1824) ettemängimise järel üleskirjutatud noodistuste järgi (lisa nr 2)	Merili Kask - torupill
“Muineirad” 1. "Muiñeira de Ramelle" 2. "Muiñeira de Lugo" 3. "Muiñeira do Chao"	Õpitud Folkoteca Galega veebileheküljel olevate noodistuste järgi (Lisa nr 3)	Merili Kask - torupill
“Polkad”	1. Autor Ants Taul, õpitud	Merili Kask - torupill

<ol style="list-style-type: none"> 1. "Karksi lugu" 2. "Aadu polka" 3. "Mihkli esimene polka" 4. "Kahuralli polka" 	<ol style="list-style-type: none"> Kristel Kutseri järgi. 2. ERA, Pl 59 B4 < Kihnu, Linaküla – Herbert Tampere, August Pulst Riigi Ringhäälingus 1937. a < Jaan Palu, 54 a. Noodistanud Cätlin Mägi (2014). 3. ERA, Pl 2 B2 < Pärnumaa, Tori khk, Hannase k – H. Tampere, A. Pulst 1 937. a < Mihkel Toom, 63 a. Eeva Talsi noodistuse lihtsustanud Cätlin Mägi (2015). 4. ERA, Pl. 77 B1 < Tori khk.; Lääne-Nigula khk. - Herbert Tampere; August Pulst (02.12.1938) (lisa nr 4) 	
<p>"Kallimale"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Nõianeitsi" 2. "Kallimale tahtsin ma" 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Üldtuntud rahvaviis 2. ERA, DAT 27 (29) < Omski obl, Kalatšinski raj, Kovaljovo k – I. Kaimer, A. Korb 1995 < Linda Adamson, snd 1925; Sohvi (Sonni) Benfelt, snd 1913; Maria Einbaum, snd 1912; Miina Einbaum, snd 1906; Aleksander Kondrov, snd 1933; Pauliina (Polli) Kondrova (Einbaum), snd 1915; Eliise (Liisi) Näkk (Meri), snd 1924. (lisa nr 5) 	<p>Merili Kask - torupill ja laul</p>
<p>"Saajalaul"</p>	<p>ERA, Pl 13 A1 < Kuusalu khk, Kolga v, Leesi k – H. Tampere,</p>	<p>Merili Kask - torupill Kerli Kislõi - torupill</p>

	A. Pulst Riigi Ringhäälingus 1936. a < Jakob (Jaagup) Kilström. Noodistanud Cätlin Mägi (2019). (Lisa nr 6)	Susanna Viktoria Mõtsmees - torupill
“Mötterännak”	Omaloominguline/perepärimus (lisa nr 7)	Merili Kask - torupill ja laul Merli Mäevälja - laul Martin Kalm - kitarr Simone Minn - vioola Karl-August Soonberg - kontrabass

2.1 “Hellebore”

Oma kontserdi avan Belgiast pärit looga “Hellebore”. Kuulsin seda lugu esimest korda 2021. aasta algul, mil võtsin osa Talve ETNO juhendajate koolitusest. Olen oma isikliku soolorepertuaari kujunemisel saanud palju inspiratsiooni just erinevatest laagritest.

Laagritesse tulevad kokku inimesed erineva tausta ning erineva muusikamaitsega ning toovad üksteisele uut hingamist. Ka pärast laagrit valdavad seal õpitud palasid mängides hoopis teistsugused tunded - meenuvad inimesed, kellega koos mängisime ning nendega kaasas käivad mälestused.

Pärast “Hellebore” esmakordset kuulumist teadsin koheselt, et tahan selle ka ise selgeks õppida, seega uurisin nime välja ning koju jõudes võtsingi selle käsile. Selgus, et tegu on Belgia ansambli Naragonia Kvarteti repertuaari kuuluva looga, kus meloodiat mängibki torupill (Naragonia, 2015). Niisiis noodistasin üksikasjalikult selle ansambli esituse järgi pala ära ning õppisin selgeks.

“Hellebore” on esimene lugu, mida mängides võtsin kasutusele torupillimängule omaste “tõkkide” kasutamise. Tõkid on piuksud, mis tekivad kui avada madalamat nooti mängides korra üks üleval asetsevatest sõrmedest. Need tõkid lisavad muusikale põnevaid aktsente ning variatsioone.

Uurisin ka veidike sõne “Hellebore” tausta. Tõlkes tähendab see lumeroosi. Kuna mõeldes mistahes lillele tulevad pähe siiski helged mõtted, kuid lugu on minoorne ja tormiline, siis uurisin selle taime kohta veel lähemalt. Selgus, et kõik lumeroosi osad on

mürgised, kõige tapvamad on juured ja seemned. Taime kuivades mürgisus säilib. Sealt tuleb ka ladinakeelne nimi: helleborus, mis tähendab surmatoitu (Aiasõber, s.a). Pärast selle fakti selgumist tundsin, et lugu sobib ideaalselt minu lõpukontserti algusesse. Ühteagegu ilus kuid ka valus ning lõplik.

Lisas nr 1 on loo noodistus. Pala koosneb kahest osast. Kuna siin on üpris palju korduvaid lõikuseid, siis olen mõelnud juurde mitmeid variatsioone. Avatud D-burdoon.

Tabel 2. “Hellebore”

Sissejuhatus	Rahulik improvisatsioon meloodialõikudele toetudes
A	algab rahulikult ja kerib tempot
B	Jõuab kindlasse temposse, teises pooles variatsioonid
A	Lisanduvad tõkid
B	tõkid jätkuvad
A	Esimene pool ilma tõkkideta ja lihtsustatud meloodiaga, et hoog korra maha tõmmata, teine pool taas nagu 2. läbimäng
B	Enne lõppu kaovad tõkid ja lõpus aeglustus

2.2. “Jalaja labajalad”

Olen torupilli õpetanud nüüdseks ligikaudu seitse aastat ning selle aja jooksul mõistnud, et õpetades õpin kõige rohkem. Esiteks on vaja leida igale õpilasele täpselt tema võimetele vastav lugu. Juba seda tehes võin käia läbi mitukümmend pala enne, kui selle õigeni jõuan, see omakorda rikastab minu enda repertuaari. Teiseks on tihtipeale vaja õpilastele lugusid lihtsustada, kuna nad ei mängi mõnda kiiremat käiku ära, see tekitab jällegi põnevaid variatsioone.

Sel kevadel osales minu õpilane võistumängimisel, kus oli vaja esitada ka muusikapala oma kodukohast. Palusin tal uurida, kas ta leiab oma kandist mõne huvipakkuva loo. Järgmisse tundi tuligi õpilane juba väga põneva materjaliga. Selgus, et tema ammune sugulane Hindrek Jalaja oli torupillimängija ning tema esituste järgi kirjutatati üles nii mõnigi

torupillitükk (Folklore, s.a). Transponeerisime tema teosed oma pillidele vastavaks ning valmiski üks labajalapõimik, mille nimeks sai “Jalaja labajalad”

Pärast õpilase esinemist ma ei tahtnud, et need labajalad unustustehõlma jääksid, võttes arvesse, et ma ise ei olnud varem kuulnud miskit ei neist lugudest ega ka Hindrek Jalajast, otsustasin, et esitan need labajalad ka diplomikontserdil ning jätan need oma repertuaari ka tulevikus. See lugu näitab, et ka õpilased, kes on väga suureks osaks nii minu eelnevas kui ka tulevas elus, võivad olla suureks inspiratsiooniks.

Seade mõttes ei ole lugu eriliselt keeruliseks aetud. Eesmärk on mängida nii, et oleks mõnus tantsida. Kokku on pandud kolm labajalga, millest esimesed kaks on lihtsalt nummerdatud “28” ja “29”, kolmas kannab nime “Vanapagana torupilli lugu”. Lisas nr 2 on ka palade noodistused. Seades avatud G-burdoon.

Tabel 3. “Jalaja labajalad”

nr 28	Meloodia
nr 28	Variatsioonidega
nr 29	Meloodia
Vanapagana torupilli lugu	Meloodia
Vanapagana torupilli lugu	Kaunistustega
nr 28	Avan Burdoonid, lihtsustatud meloodia
nr 29	Kaunistustega
Vanapagana torupilli lugu	Luubin esimest poolt
Vanapagana torupilli lugu	Luubin esimest takti ja kordan teist poolt, viimane kordus aeglustusega.

2.3 “Muiñeirad”

Veetsin 2021. aasta sügissemestri vahetusõpilasena Hispaanias Galicia piirkonnas ning õppisin sealset pärimusmuusikat ja pärimusinstrumente. Galicia tuntuim traditsiooniline tants on muiñeira. See on kiire ja kindla rütmifiguuriga muusikažanr 6/8 taktimõõdus, mille mängimisel on põhikohal just torupill (Superprof, 2022).

Hispaanias õppides koosneski nii eriala kui ansambelitundide repertuaar peamiselt vaid muiñeiradest.

Oma seminaritöö kirjutasin hispaania torupilli repertuaari mängimisest eesti pillil. Analüüsisin, kui suurt osa sealsetest lugudest on võimalik eesti pillil mängida ning selle käigus mängisin läbi ise mitmekümneid lugusid. Nende seast kerkisid esile kolm lugu, mis hakkasid mulle endale kõige rohkem meeldima ning need põimisin omavahel kokku.

Esimest lugu “Muiñeira de Ramelle” on võimalik mängida vaid harmoonilises fis-mollis. Ma ei olnud varem kordagi selles helistikus torupillil mänginud, mis muutis selle õppimise üpris suureks väljakutseks, kuid pärast selgeks saamist kõlab väga lahedalt. Teine lugu “Muiñeira de Lugo” on üks kuulsamaid muiñeirasid, mida teab pea iga Galicia elanik, seega ei tahtnud seda välja jätta. Ning muiñeirade põimiku lõpetan looga “Muiñeira do Chao”, mis tundus kõlaliselt kõige paremini seade lõppu sobivat. Kõik lood olen leidnud Folkoteca Galega veebileheküljelt (Folkotecagalega, s.a). Seades avatud D-burdoon.

Tabel 4. “Muiñeirad”

Sissejuhatus	muiñeiradele omane sissejuhatus (laskuv sekvents)
“Muiñeira de Ramelle”	meloodia
“Muiñeira de Ramelle”	variatsioonidega, jalamatsud
“Muiñeira de Lugo”	meloodia
“Muiñeira de Lugo”	variatsioonidega
“Muiñeira do Chao”	vibraato, variatsioonid, järsk lõpp

2.4 “Polkad”

Ülikooli aastate jooksul olen mänginud väga palju polkasid. Ise tunnen, et välja on tulnud need pigem konarlikult. Küll aga on teiste seast lemmikuteks kujunenud erinevad viuli polkad nagu “Aadu polka”, “Mihkli esimene polka” ja “Kahuralli” polka.

“Aadu polka” on üks lugudest, mida kuuleb ilmselt igal pärimusmuusikute koosviibimisel. Seega ei oskagi öelda, millal või kelle käest selle loo õppisin, pigem sööbis

see minu mällu ilma teadliku kavatsuseta. “Mihkli esimese polka” õppisin esiti selgeks hoopis flöödiga Paberits ja Tirmaste plaadi pealt (Wilepillitükk, 2018), kuid hiljem tõstsin selle torupillile ümber. “Kahuralli polka” olen õppinud Cätlin Mägi järgi. Need polkad on algusest peale pannud pilli haarama kohe, kui keegi neid mängib.

Polkade põimikut alustan aga hoopis Ants Tauli “Karksi looga”, mis on üks esimesi torupillilugusid, mille kunagi Kristel Kutseri juhendamisel selgeks õppisin. Olles pärimusmuusik, peame tundma küll oma juuri, kuid väärtustama ning meeles pidama ka oma kasvamise tähtsaid hetki. See on põhjus, miks toon sisse ka oma torupilliõpingute algusaasta loo ning mängin seda täpselt nii lihtsalt, kui toona seda tegin. Mulgimaa elanikena oleme sattunud Antsuga ka koos musitseerima. (Mulgimaa.ee)

Kõikide viulipolkade *staccatosid* mängin läbi alumise D. Riffide tegemisel kasutasin meloodialõike viulipolkadest, et erinevaid polkasid paremini siduda. Seades avatud G-burdooni.

Tabel 5. “Polkad”

Karksi lugu	Meloodia
Karksi lugu	Meloodia teise lõpuga
Aadu polka	Meloodia
Aadu polka	Meloodia kaunistustega
riff nr 1	
Mihkli esimene polka	ainult teine osa
riff 2	
Kahuralli polka A	Meloodia
Kahuralli polka A	Variatsioonidega
Kahuralli polka B	Luubin esimest takti
Kahuralli polka A	Lihtsustatud variatsioonid
Kahurallipolka B	Luubin esimest takti. Lõpp lihtsustatud

2.5 “Kallimale”

"Kallimale" näol on tegemist põimikuga, kus mängin läbisegi Siberi eestlaste laulu "Kallimale tahtsin ma" ning laialt levinud tantsulugu "Nõianeitsi. Olen alati olnud veidi kurb, et puhkpillimängijana ei saa ma pillimängu ajal laulda. Viimasel aastal avastasin, et torupillil on see siiski võimalik. Torupillikotil on suured eelised, mille ärakasutamata jätmine on olnud minu eelnevas elus suur patt. Siin loos imiteerin seda esitanud lauliku Linda Adamsoni laulumaneeri (Folklore, s.a). Seades avatud E-burdoon.

Tabel 6. “Kallimale”

Nõianeitsi	meloodia
Nõianeitsi	tihendustega
Kallimale 1. rida	hoian torupillil e-nooti
Kallimale 2. rida	enne laulu käik, enne kordust käik
Nõianeitsi	meloodia
Kallimale 3. rida	saateks nõianeitsi A osa, kordusel teine hääl
Kallimale 4. rida	taustaks nõianeitsi, enne kordust käik, kordusel kõrge teine hääl
Kallimale	acapellas “Kallimale tahtsin ma” laulu imitatsioon.

2.6 “Saajalaul”

Mängin torupillimängijast koosnevas ansambelis Estpipes. Ansambel sai kokku pandud 2022. aasta augustis Šotimaal toimunud Piping Live festivali raames. Sellest hetkest alates olen vaimustunud igasugustest puhtalt torupillidest koosnevatest ansamblitest. Lisaks Estpipes´ile mängin veel sellises ansambelis nagu Cätlin Mägi ja TÜVKA torupillimängijad, millega osalesime Mooste folgil võistlusel ning lisaks teistele auhindadele võitsime ka võimaluse

esineda tulevasel Viljandi Pärimusmuusika Festivalil. Samuti osalen koos mitmekümne teise torupillimängijaga tulevasel rahvapillipeol, seega tihe torupillide koosmäng käib.

Oleksin väga tahtnud Estpipes'iga diplomikontserdil esineda, kuid kahjuks ei saanud kõik kohale tulla ning astume lavale kolmekesi. Sellest tingituna sai valitud ka lugu Kilströmi "Saajalaul". Tegu on looga Estpipes'i repertuaarist, kus on muidu viis liiget, kuid siin on hääled jaotatud nii, et üht häält mängib mitu inimest, seega on see mängitav ka kolmekesi.

Tabel 7. "Saajalaul"

	Merili	Susanna	Kerli
Intro	vabaimpro	vabaimpro	vabaimpro
A	meloodia	meloodia	meloodia
B	meloodia	meloodia	meloodia
C	Pikk G	meloodia	meloodia
A	II hääl	meloodia	meloodia
B	II hääl	meloodia	meloodia
C	II hääl	meloodia	meloodia
A	meloodia	Kaanon	
A	meloodia	Kaanon	
B	tõkiga G noot	meloodia	meloodia
C	II hääl	II hääl	meloodia
Loop	Madal käik	Kõrge käik	Keskmine käik
A	II hääl	II hääl	meloodia
A	II hääl	II hääl	meloodia
B	II hääl	II hääl	meloodia
C		II hääl	meloodia
Aeglustusega C	Avatud G ja D burd	meloodia	meloodia

2.7 “Mötterännak”

Diplomikontserti jääb lõpetama nimilaul “Mötterännak”. Algul oli tegu vaid instrumentaaliga, mille neli esimest osa kirjutasin 2020. aasta kevadel muusikamaja klassis number 205, mil esimene päike end näitama hakkas ning polnud tahtmist kohustuslike kooli ülesannetega tegeleda. Kui aga pidime pandeemia algusaegadel karantiinis viibima, tundus see lugu tollase maailma kohta liiga ilus ning kirjutasin sinna tormilise osa juurde. Kui mõelda, kuidas minu omaloomingulised lood tekivad, siis vastuseid on erinevaid. Vahel võtan endale ülesandeks kirjutada lugu kindlas stiilis ja kindlas laadis ja hakkam justkui puslet kokku panema. Vahel tulevad aga meloodiad kusagilt minu seest. “Mötterännaku” puhul oligi viimane variant. Panin telefoni salvestama ja lihtsalt improviseerisin, pärast kuulasin ja seadsin kindlamasse vormi. Väga pikalt mängisin seda viisi mõtlemata isegi, mis taktimõõdus see on, alles siis kui seadeid teiste pillidega mängimiseks tegin, pidin sellele mõtlema hakkama. Teos ilmus 2022. aastal ka raamatus "Uued Pillilood Pärimusmuusikas".

Mängisin seda pikalt vaid instrumentaalina, kuni taaskord ühes Celia Roose aines oli ülesanne uurida perepärimust. Läksin vanaema juurde ning tegin temaga tunde kestva intervjuu, mille käigus näitas ta ka laulikut, kuhu oli üles kirjutanud laulud, mida nad omal ajal peolauas laulsid. Nende laulude seas olid sõnad laulule “Mälestused Viljandist”. Originaalviisi ma sel hetkel ei teadnud, kuid mulle tundus, et need sõnad sobivad ideaalselt minu mötterännaku loole ning jutustavad justkui minu Viljandis veedetud aastate lugu. Niisiis tegin paar kohandust, lisasin mõne rea, mis kirjeldavad hetki ja tundeid, mis meenuvad, kui mõtlen Viljandis veedetud ajale ja nii see laul sündis. Kahjuks ei ole teada, kus on vanaema laulik praegu, seega ei ole võimalik võrrelda sõnade algversiooni minu kohandustega. Sõnum ja metafoorid on küll sarnaded, kuid vorm sootuks teine. (Sõnad lisa 7)

Laulsime laulu mõne sõbraga, kuid kuidagi jäi see siiski suiku. Niisiis edasi mängisin ikka vaid instrumentaali. Valmisid seaded nii Etno laagris rahvapillidele, kui Hispaanias õppides klassikalisele orkestrile. Mõlema tulemusega olin väga rahul kuid siiski ei tundnud, et lugu on valmis. Sel aastal olen leidnud aga täiuslikud inimesed seda laulu koos sõnadega esitama ning tunnen, et nüüd ongi see täielikult valmis. Oligi vaja vaid õiget aega ja õigeid inimesi.

Tabel 8. "Mõtterännak"

	Laul	Kitarr	Viola	Kontrabass	Torupill
Sissejuhatus		Saade	+(pizzicato)		
Salm	+	+	+	Saade	
Eelrefraän	+	+	+	+	
Refraän	+	+	+	+	
Instrumentaal D-osa		+	teine hääl + fill (poogen)	meloodia (poogen)	
Üleminek		+	liitub 5. taktis	+	+
Instrumentaal B-osa		+	meloodia	+	teine hääl
Instrumentaal C-osa		+	meloodia	+	teine hääl
sissejuhatus laulu		+	piczzicato	Saade	
Refraän	+	+	+	+	
Eelrefraän	+	+			

3. Ettevalmistusperiood ja tänusõnad

Kui nii mõelda, siis enesele teadmata olen ettevalmistunud selleks kontserdiks kõik need viis aastat, mil olen süvitsi pärimusmuusikat õppinud, kuna need lood olen omandanud kõigi nende viie aasta vältel. Kindlat kontseptsiooni jälgides hakkasin kava kokku panema aga 2022 aasta sügissemestri lõpus. Veebruarikuus olin enam-vähem selgusele jõudnud, milliseid lugusid tahan teha ning hakkasin seadeid mõtlema. Iseseisev harjutamine on intensiivselt käinud sellest hetkest alates. Keerulisim osa oli jääda 60% eesti pärimuse nõuete piiridesse, kuna olin viimasel ajal mänginud just välismaa pärimusmuusikat.

Lõpuloos osas olin selgusele jõudnud juba septembri alguses. Olin jälginud inimesi ja analüüsinud, kes võiks sobida. Lauljaks sai üliandekas Merli Mäevälja, kes suudab laulda laulu täpselt nii õrnalt, jutustavalt ja sügavalt kui olin ette kujutanud. Kitarril Martin Kalm, kelle energia ja pühendumus, virtuoossus ning võime minna laulu sisse on imetlusväärne, Simone Minn sai valituks kuna mulle väga meeldib tema vioola mahlane kõla ja õrn pizzicato ning kontrabassil Karl-August Soonberg on täpselt see madal ots, mis seob kokku kogu loo. Ise mängin torupilli vaid instrumentaalselt, kuna lauluga koos kõlab see liiga järsult.

Torupillimängijatega on olnud kõige rohkem segadust. Algselt oli plaanis teha hoopis teine lugu koos viie mängijaga, kuid siis langes mitu liiget ära ning pidin kiiresti plaanid ümber mõtlema. Lugu sai välja valitud alles mai alguses ning esimese proovi teeme vaid veidi enne lõpukontserti päeva. Aga kuna mängin koos üliandekate muusikute Kerli Kislõi ja Susanna Viktoria Mõtsmehega, kellega olen varem palju musitseerinud, siis usun, et muretsemiseks ei ole põhjust.

Mai alguses tegin valmis plakati ning Facebooki ürituse, mida jagasin lähedastele, kaastudengitele ning õppejõududele. Samuti mängisin kava sooloosa ette lähedastele, et tekitada esinemisolukorda.

Tänuõnad

Soovin tänada kõiki, kes on andnud panuse minu muusikalisse arengusse. Alustan perekonnast, kes mind muusikapisikuga nakatasid ja Abja Gümnaasiumi muusikaõpetajatest: Kadi Kask ja Siirius Sikka. Samuti kõik Abja muusikakooli õpetajad, kellest eriline tänu läheb erialaõpetajale Helmi Värgile, muusikaajaloo - ja solfedžo õpetajale Kadi Kasele, ansambli- ja orkestrijuhendajale Valdo Värgile ning direktorile Heiki Vungile- neist kõigist on tänaseks saanud ka minu kolleegid

Jätkan oma torupilliõpetajatega enne ülikooliaastaid - Kristel Kutser ja Karolin Übner, ilma kelleta on vähetõenäoline, et pärimusmuusika enda jaoks sellisel kujul avastanud oleksin. Samuti suur tänu Abja Noortekeskusele ja Liisi Rääbusele, kes torupilliringi ellu viisid ning hiljem mind ka tööle kutsusid ja selgeks tegid, kui väga mulle õpetada meeldib.

Tänan kõiki TÜVKA õppejõudusid, kuid erilised tänuõnad kuuluvad Merike Paberitsile, kes õpetas mulle flööti ning suunas erilistesse projektidesse, mis on mind palju kasvatanud. Cätlin Mägi, kes on alati toeks ning on tutvustanud mulle kogu torupilli ilu. Celia Roose, kes on tutvustanud kogu pärimusmuusika olemust ning suunanud uurima oma enese juuri. Marko Mägi, kes on oma humoorika olemusega imeline juhataja ja teooriaõppejõud. Samuti Juhan Suitsu, kes on olnud suureks muusikaliseks inspiratsiooniks läbi nende aastate. Tänan oma lõputöö juhendajat Villu Talsit, kes lisaks sellele töö juhendamisele on oma familiaarse olekuga toonud kokku mitmed muusikud ning õpetanud koosmängukunsti.

Lõpetuseks soovin tänada kõiki kaastudengeid, kes on kasvatanud mind nii muusikalises kui emotsionaalses mõttes. Eraldi tooksin välja tudengid, kes astuvad minuga koos lavale: Merli Mäevälja, Martin Kalm, Simone Minn, Karl-August Soonberg, Kerli Kislõi ja Susanna Viktoria Mõtsmees. Samuti kuulub eriline tänu Lossi Seltsimajale eesotsas Brett Hiiobiga, kes on hoolitsenud selle eest, et tudengid ka väljaspool kooli kokku saaksid, pilli mängiks ning arutleksid ülikooli ja elu ilude ja valude teemal.

Kokkuvõte

Oma senise muusikalise teekonna võin kokku võtta järgnevalt - koolieelne aeg kasvades vanemate vendade laulu ja kitarrimängu keskel; algklassid koorides lauldes; Abja Muusikakool - flööti mängides; torupilliring - avastades enesele pärimusmuusika; TÜ VKA - seades muusika täielikult esikohale ning Abja muusikakool õpetades omandatud teadmisi ka teistele.

Diplomikontsert kannab pealkirja “Mõtterännak”, mis räägib sellest, et oma mõtetega saame rännata kõikjale nii geograafilises kui ajalises mõttes. Ainuüksi seda lõputööd kirjutades võin paari tunniga läbi käia kogu oma senise muusikalise teekonna tähtsaimad hetked päris pisikesest tüdrukust täisealise naiseni. Käesoleval kontserdil peatume peamiselt aga hetkedes ja kohtades mis on seotud viimase viie aastaga, alates kultuuriakadeemiasse sisseastumisest aastal 2018 ning lõpetades aasta 2023 kevadega, mil lõpetan selle ülikooli.

Lõpukontserdil esitan lugusid, mis on mulle oluliseks saanud viie ülikoolis õpitud aasta jooksul. Esitusele tuleb lugusid nii Eestist kui kui välismaa pärimusmuusikast ning veidike ka omaloomingut. Peamiselt on tegemist sooloetteastega torupillil, kuid viimaste lugude esitamisel kutsun appi ka sõbrad kaastudengid. Peale torupillimängu saab kuulda ka minu lauluhäält.

Lavale astuvate kaastudengite valikul sai määravaks nii sõprussuhted kui ka sobivus valitud lugudesse. Leian, et koostööd saab teha vaid muusikutega, kes on ise täielikult koostööks valmis ning kes panustavad tegemistesse teiste muusikutega võrdsel määral. Samuti olen aru saanud, et igale lauljale ei sobi iga laul ning igale instrumentalistile ei sobi kõik palad. Tähtis on leida lugudele õiged esinejad ning tunnen, et oma kontserdil olen need leidnud.

Täna oma perekonda, Abja Gümnaasiumi muusikaõpetajaid, Abja Noortekeskuse - ja Abja Muusikakooli kollektiivi, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia õppejõudusid ning kaastudengeid ja samuti oma õpilasi nii Abjas kui Valga Muusikakoolis. Igaüks neist omab suurt rolli minu muusikalise imago kujunemisel.

Kasutatud allikad

- Aiasõber (s.a). *Lumeroos*. <https://aiasober.ee/liigikirjeldused/lumeroos/>
- ERA, Pl 13 A1 < Kuusalu khk, Kolga v, Leesi k – H. Tampere, A. Pulst Riigi Ringhäälingus 1936. a < Jakob (Jaagup) Kilström. Noodistanud Cätlin Mägi (2019).
- ERA, DAT 27 (29) < Omski obl, Kalatšinski raj, Kovaljovo k – I. Kaimer, A. Korb 1995 < Linda Adamson, snd 1925; Sohvi (Sonni) Benfelt, snd 1913; Maria Einbaum, snd 1912; Miina Einbaum, snd 1906; Aleksander Kondrov, snd 1933; Pauliina (Polli) Kondrova (Einbaum), snd 1915; Eliise (Liisi) Näkk (Meri), snd 1924.
- ERA, Pl 59 B4 < Kihnu, Linaküla – Herbert Tampere, August Pulst Riigi Ringhäälingus 1937. a < Jaan Palu, 54 a. Noodistanud Cätlin Mägi (2014).
- ERA, Pl 2 B2 < Pärnumaa, Tori khk, Hannase k – H. Tampere, A. Pulst 1937. a < Mihkel Toom, 63 a. Eeva Talsi noodistuse lihtsustanud Cätlin Mägi (2015).
- ERA, Pl. 77 B1 < Tori khk.; Lääne-Nigula khk. - Herbert Tampere; August Pulst (02.12.1938)
- Folklore (s.a). *Hindrek Jalaja*.
https://www.folklore.ee/kasikirjad/EYS_II_0766-0950/target26.html
- Folklore (s.a.) *Kallimale tahtsin ma*.
<https://www.folklore.ee/pubte/eraamat/siberilaulud/eestlased/ee-02-30.html>
- Folkoteca Galega. (s.a). *muiñeiras*. <https://folkotecagalega.gal/pezas/muineiras>
- Mulgimaa. (s.a). *Kuulsad mulgid*.
<https://www.mulgimaa.ee/mulgi-keel-ja-meel/kuulsad-mulgid/ants-anu-ja-triinu-taul/>
- Naragonia. (2015, 10. veebruar). *Hellebore / Too late to sleep* [Video]. Youtube.
<https://youtu.be/oXUj4okEAZg>
- Paberits & Tirmaste. (2018). *Wilepillitükk. Mihkli esimene polka / Tori polka* [Audio].
Spotify
- Superprof (2022. 22. august). *Todo sobre el baile gallego más conocido*.
<https://www.superprof.es/blog/bailes-gallegos-tradicionales/>

Lisad

Pillilugude ja laulude noodistused

Lisa 1. "Hellebore"

Hellebore Scottish

trascr. PaoloL

Naragonia Quartet

$\text{♩} = 180$

1. Gm | 2. Gm

Lisa 2. "Jalaja labajalad"

Lisan siia käsikirjad, mis on leitud Folklore veebilehelt.

https://www.folklore.ee/kasikirjad/EYS_II_0766-0950/target26.html

Torupilli laud (No. 28-34) 782 23
(Üleskirjutatud - se järel.) Hindrek Jalaja (sünd 1824a. 29. apr.) ettevõngimise

28.

29.

Wana-paganu Torupilli laulu.

30.

Lisa 3. "Muineirad"

Muiñeira de Ramelle

Musical score for "Muiñeira de Ramelle" in 6/8 time, marked Presto. The score consists of four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a 6/8 time signature. It starts with a repeat sign and a double bar line. The second staff contains two first and second endings. The third staff ends with a fermata. The fourth staff contains two first and second endings, followed by the instruction "To Coda" and "D.S. al Coda".

Muiñeira de Lugo

Musical score for "Muiñeira de Lugo" in 6/8 time, marked Presto. The score consists of three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a 6/8 time signature. It starts with a repeat sign and a double bar line. The second staff contains two first and second endings. The third staff contains two first and second endings, followed by the instruction "To Coda" and "D.S. al Coda".

Muiñeira do Chao

Musical score for "Muiñeira do Chao" in 6/8 time, marked Presto. The score consists of three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a 6/8 time signature. It starts with a repeat sign and a double bar line. The second staff contains two first and second endings. The third staff contains two first and second endings.

Lisa 4. "Polkad"

www.folk.ee/noodikogu

Aadu polka

Jaan Palu
(viul)
Kihnu

A

B

ERA, Pl 59 B4 < Kihnu, Linaküla – Herbert Tampere, August Pulst Riigi Ringhäälingus 1937. a < Jaan Palu, 54 a. Noodistanud Cätlin Mägi (2014).

www.folk.ee/noodikogu

Mihkli esimene polka

Mihkel Toom
(viul)
Tori

A

B

ERA, Pl 2 B2 < Pärnumaa, Tori khk, Hannase k – H. Tampere, A. Pulst 1937. a < Mihkel Toom, 63 a. Eeva Talsi noodistuse liitsustanud Cätlin Mägi (2015).

I 30 Kallimale tahtsin ma

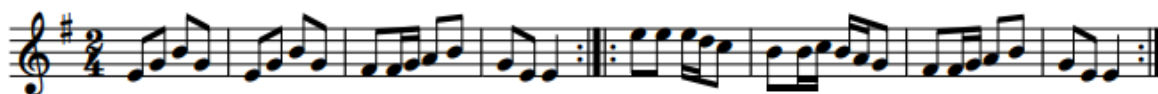
Linda Adamson, Sohvi Benfelt, Maria Einbaum, Miina Einbaum, Aleksander Kondrov, Pauliina Kondrova ja Eliise Näkk (1995)

.,: Kallimale, kallimale tahtsin ma
musu anda salaja. .,:
.,: Aga musu tabades
lamp seal laual^d kolises. .,:
.,: Mamma kuulis seda häält,
tabas^e neid sealt musu pialt. .,:
.,: Paremp oleks, paremp oleks,
kui põleks näind. .,:
Parem oleks, kui põleks armastand,
aga suud ega südant sulle and.

ERA, DAT 27 (29) < Omski obl, Kalatšinski raj, Kovaljovo k – I. Kaimer, A. Korb 1995 < Linda Adamson, snd 1925; Sohvi (Sonni) Benfelt, snd 1913; Maria Einbaum, snd 1912; Miina Einbaum, snd 1906; Aleksander Kondrov, snd 1933; Pauliina (Polli) Kondrova (Einbaum), snd 1915; Eliise (Liisi) Näkk (Meri), snd 1924.

Nõianeitsi

Kallimale tahtsin ma

Lisa 6. "Saajalaul"

www.folk.ee/noodikogu

Saajalaul

Jakob Kilstrom
Kuusalu
torupill

The image shows a musical score for the song "Saajalaul". It consists of two main parts, A and B, each with two staves. Part A is in 2/4 time and features a melody with a first and second ending. Part B is in 3/4 time and includes a triplet. The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#).

ERA, Pl 13 A1 - Kuusalu khk, Kolga v, Leesi k - H. Tampere, A. Puust Riigi Ringhäälingus 1936. a - Jakob (Jaagup) Kilstrom. Noodistanud Cätlin Mägi (2019).

Lisa 7. "Mötterännak"

Salm (A):

Igatsus Viljandist iial ei kustu vist, meenuvad päevad ja suveööd.

Millal taas teid küll näen, armsaks saand lossimäed, hinges taas nukrus mul lööb.

Eelrefraan (B)

Järve kuust hõbetand, õisi puult langenud, aedu, mis lõhnadest küllastund.

Kõrgemäe vallutust, Viiratsi lum mavust, tudegeid aida ees tantsivaid.

Refraan (C)

Läksime käsikäes, saatsid mind koduteel, udus kus uinusid järveveed.

Und nägid põllud ja puud, kauguses laulis tuul, meeletult ilus kõik see.

Mötterännak

torupill
Merili Kask

A

I hääl

I hääl

II hääl

B

C

D

Musical notation for section D, featuring a piano accompaniment with two staves and a melody line with first and second endings.

Üleminek

I hääl

Musical notation for the vocal part 'I hääl'.

Musical notation for the piano accompaniment of the 'Üleminek' section.

Musical notation for the piano accompaniment of section D, including first and second endings.

Loo esimesed neli osa on kirjutatud 2020. aasta kevade algul, kui esimene päike end näitama hakkas. Ülemineku kirjutasin kevade lõpu poole, kui pidime kõik karantiinis viibima, lugu tundus praeguse maailma kohta liiga ilus ning vajab tormilisemat osa vahele. Nimi "Mötterännak" viitab sellele, et praegu on maailmas rändamine küll piiratud, kuid oma mõtetega võime igal pool ära käia.

Näpunäited: Üleminekust võib minna tagasi A-, B- või C-osasse. D-osa võib mängida ka kaks korda.

Summary

I can summarize my musical journey so far as follows - growing up before school at home surrounded with music played by older brothers; elementary school years singing in choirs; playing flute in Abja Music School; discovering traditional music through starting to play bagpipes; learning in Viljandi Culture Academy that taught me to take music as my first priority, and going back to Abja Music School to teach the acquired knowledge to others.

The diploma concert is entitled "Mötterännak", which tells about the fact that with our thoughts we can travel everywhere, both geographically and temporally. Just by writing this thesis, I can go through all the most important moments of my musical journey so far, from a very tiny girl to a full-grown woman, in a couple of hours. In this concert, however, we will mainly focus on moments and places related to the last five years, starting with my admission to the Academy of Culture in 2018 and ending with the spring of 2023, when I will graduate from this university.

At the graduation concert, I will perform songs that have become important to me during the five years I studied at the university. The performance will include songs from both Estonia and foreign traditional music, as well as some original compositions. It is mainly a solo performance on the bagpipes, but I also invite friends and fellow students to help me perform the final songs. Besides playing the bagpipes, you can also hear my singing voice.

Friendships as well as suitability for the selected songs were decisive in the selection of fellow students who will enter the stage. I believe that cooperation can only be done with musicians who are fully ready for cooperation and who contribute to the work to the same extent as other musicians. I have also realized that not every song is suitable for every singer and not every song is suitable for every instrumentalist. It is important to find the right performers for the songs, and I feel that I have found them in my concert.

I would like to thank my family, the music teachers of Abja Gymnasium, the staff of Abja Youth Center and Abja Music School, the professors and fellow students of the Viljandi Academy of Culture of the University of Tartu, as well as my students at both Abja and Valga Music Schools. Each of them has a big role in the formation of my musical image.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina

Merili Kask

14.04.1999

1. Annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose „Mõtterännak“, mille juhendaja on Villu Talsi,

1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, mai 2023